

Ông Lê Thanh Vân cho rằng, trong bối cảnh hiện nay, khó có thể chọn đề tài “tham nhũng vặt” khi mà các làm ng cán bộ đang không dễ sống.

“Lót tay”, chung chi hay “bôi trơn” là những cái mà tôi quá quen thuộc như một phần tất yếu trong cuộc sống hiện nay. Đáng buồn hơn, vấn đề tham nhũng vặt đang ngày càng tràn lan và tinh vi hơn, làm tha hóa, biến chất nhiều cán bộ, công chức, xói mòn lòng tin của nhân dân đối với bộ máy công quyền. Phóng viên VOV phỏng vấn ông Lê Thanh Vân - Ủy viên Ủy ban Tài chính của Quốc hội về vấn đề này.

Ông Lê Thanh Vân.

PV: Ông nhìn nhận thế nào về việc làm ng tham nhũng vặt mà chúng ta hiện nay?

Ông Lê Thanh Vân: Việc làm ng tham nhũng vặt hiện nay diễn ra khá phổ biến, nhiều ở tầng ng cấp, nhiều ở cấp, ngành và nhiều ở địa phương khi nhân dân bức xúc. Tầng ng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã

Ông nói: Nếu tham nhũng vặt rất khó chịu như già ghê. Nhưng vì xưa ví dụ hình như này như câu chuyện của mẹ làm việc. Hình như này nói lên hệ thống phòng thủ và pháp luật có thể bắt và xử lý những tham nhũng vặt tích cực phá hủy.

PV: Đầu tư những tham nhũng vặt có nhiều nguyên nhân. Tuy nhiên, theo nhận định của nhiều chuyên gia, ngay cả trong cuộc tiếp xúc tri, Thứ trưởng Nguyễn Xuân Phúc cũng đã nhận định, yếu tố tiền lương cũng như hệ thống rút tiền và cũng là tiền đầu cho những tham nhũng vặt. Ý kiến của ông như thế nào?

Ông Lê Thanh Vân: Tham nhũng vặt bắt nguồn từ mối quan tâm và lợi ích kinh tế của cá nhân, trình độ nhận thức nhìn nhận thu nhập đó chính là tiền lương. Ngoài ra đó còn có nhiều nguyên nhân khác như phạm hình, đạo đức, tính giáo dục của cán bộ, đảng viên trong hệ thống, cũng như nhu cầu kiếm tiền, so sánh mức thu nhập... Nói chung về ý thức đạo đức tiền lương chỉ là một trong những tình trạng đầu tư những tham nhũng vặt.

PV: Nếu nhìn từ yếu tố tiền lương hiện nay, theo ông thực tế mức thu nhập tiền lương của đội ngũ cán bộ, công chức trong khối Nhà nước như thế nào?

Ông Lê Thanh Vân: So sánh trong khu vực Nhà nước, mức tiền lương của tiền lương hiện nay là 1.390.000 đồng là quá thấp so với mức sống hiện nay của cán bộ công chức. Nhìn nhận như nó là một người khác trong xã hội thì mức tiền lương này không phải là thấp nhất. Nếu so sánh với những người khác cùng trong xã hội, thu nhập của cán bộ công chức không phải là quá thấp đâu. Nhìn nhận công chức, ngoài chi phí cho cuộc sống, học tập và phải có quần áo, phụ thuộc thì mức thu nhập này là quá thấp so với mức sống của họ.

PV: Với mức tiền lương vậy, đợt ra bản khoản lương công chức có sống trong sạch được hay không với mức tiền lương như vậy, thưa ông?

Ông Lê Thanh Vân: Với mức tiền lương quy định như hiện nay thì hầu hết cán bộ công chức không thể sống nổi, họ có nhiều cách thức để kiếm tiền. Có người kiếm tiền bằng cách làm thêm, tăng gia sản xuất, bán hàng online; có người đi “đọc khoét” ngân sách, hay còn gọi là tham nhũng vặt, những nhu cầu nhân dân khi làm các thủ tục hành chính.... Đây là những cách thức tìm kiếm thu nhập thêm, thậm chí không cần nhu cầu chi tiêu mà chỉ lòng tham vô đáy khi mức sống, nhu cầu của họ càng cao trong xã hội.

PV: Nếu nhìn kỹ dân lập thì không có hiện tượng nhẩy, thưa ông?

Ông Lê Thanh Vân: Trong khi tiếp nhận, tính chất kiểm soát của họ chặt chẽ hơn vì họ gắn bó với lợi ích trực tiếp của họ. Trong khi đó, kỹ thuật công quy, tình trạng “cha chung không ai khóc” chính là mầm mống tiềm ẩn cho tham nhũng vặt phát triển. Và cũng do quán lý tiếp và năng suất lao động cao nên thu nhập của các doanh nghiệp, các sở kinh tế kỹ thuật dân bao giờ cũng cao hơn, nên việc chi trả tiền lương cho cán bộ nhân viên cao hơn khu vực Nhà nước.

PV: Có ý kiến cho rằng cần có cơ chế làm sao để không muốn tham nhũng, không dám tham nhũng. Ông nghĩ sao về đề xuất này?

Ông Lê Thanh Vân: Có một thực tế là tiền lương thấp nhưng rất nhiều người lại đổ xô vào bộ máy công quy. Đây có 2 lý do cơ bản, một là cho dù công quy hay không thì cuộc sống của họ vẫn bèo dóm suốt đời, đó là quan niệm sai lầm; thứ hai là chính khách trong quán lý tài chính, kiểm soát quy trình vận hành của họ lại đóng cửa tham nhũng vặt, để có một cuộc sống khá giả hơn người khác. Vì vậy họ đổ xô vào bộ máy bằng những cách như con ông cháu cha, dùng hình thức tiêu cực, gian lận để vào bộ máy công quy.

PV: Trong bối cảnh hiện nay, liệu chúng ta có thể chặn đứng đũa cùn nếu không tham nhũng vặt không khi mà cán bộ đang không đỡ sóng như hiện nay, thưa ông?

Ông Lê Thanh Vân: Dùng hình thức chặn đứng là phải có một hàng rào để yểm công cụ, sức mạnh để ngăn chặn, trong bối cảnh hiện nay là rất khó. Vì tình trạng tham nhũng vặt khá phổ biến, cho nên cần nhìn nguyên nhân nào là căn cứ để đẩy lùi tình trạng bèo dóm, cho đến lúc đó mới có thể ngăn chặn nó.

Thực tế, cần nhìn nhận nguyên nhân của tham nhũng vặt, đó chính là do cơ chế chính sách, thủ tục quy trình, bộ phận, số lượng cán bộ đã bỏ lọt những khâu quan trọng đó là kiểm tra, giám sát tính tuân thủ pháp luật, kiểm tra, đánh giá phẩm chất, đạo đức cán bộ. Trong quá trình thực thi công vụ, chưa kịp thời rào cản những khâu những quy định, để ngăn chặn kịp thời các khâu của pháp luật khi tham nhũng vặt có cơ hội phát triển.

Ngoài ra, chúng ta cũng cần phải có những cách tiếp cận lồng, tinh giản bộ máy biên chế để nâng cao năng suất lao động. Nghị quyết 39 của Bộ Chính trị hiện nay, về các công tác hiện nay cần nghiêm túc, cần phải ưu tiên khi nào bộ máy càng ngày càng công khai, công minh nhân sự không cao, chi cho bộ máy ngày càng lớn.

PV: Theo ông, để án công việc chính sách tiếp cận lồng cho đội ngũ cán bộ công chức đã được đưa ra bàn thảo và thông qua Hội Nghị Trung ương 7, ông có tin chúng ta sẽ giải quyết vấn đề này hay không?

Ông Lê Thanh Vân: Hội Nghị Trung ương 7 đã đưa ra chỉ dẫn khá bài bản để tiếp cận bộ công chức cách chính sách tiếp cận lồng như nguyên tắc ưu tiên quy định vẫn là tinh giản bộ máy, nâng cao chất lượng công nhân, quản lý là năng suất chất lượng hiện tại công việc của bộ máy và cá nhân cán bộ công chức. Để làm được điều đó cần có cách mạng trong việc chuyển đổi nội dung công nhân sự, để đó tinh giản bộ máy thì ngân sách mới đáp ứng được tiếp cận lồng chi trả cho cán bộ công chức.

Khi tiếp cận lồng trở thành thu nhập chính của người lao động thì nó sẽ ngăn chặn hoặc hạn chế bớt tình trạng tham nhũng vặt. Còn nếu, phần chất của cán bộ công chức mới là yếu tố quyết định. Trong cách mạng có nhiều người đi công tác lợi ích vật chất như họ đã không bị đến ngã chính là vì phần nhân của họ. Ngày nay, việc rèn luyện đạo đức, phần chất của cán bộ công chức coi trọng thì vẫn có những tấm gương đi nhân rộng lên, kiểm soát lòng tham. Còn tiếp cận lồng nếu không gắn liền với năng suất chất lượng thì sẽ không có ngân sách nào chi trả cho bộ máy chây ì, không tạo ra giá trị gia tăng được.

Về các nước phát triển, về khu vực nhà nước không phải là nơi có thu nhập cao nhất, điển hình như Singapore. Nhiều nơi lĩnh vực công không phải là nơi có thu nhập cao nhất, mà đó là nơi tu dưỡng, rèn luyện, công hiến cho những ai phục vụ lợi ích chung.

Còn về khu vực công chức cần công khai làm sao để mở rộng nhu cầu thị trường mở trung bình để cho họ được sũa ng, yên tâm công hiến. Cần tranh là điều quản lý để tạo ra giá trị vật chất trả lại giá của cán bộ công chức với nhau, để đó sàng lọc đội ngũ cán bộ, có thể tạo cho họ công hiến phần để ưu cao hơn.

PV: Xin chào mừng ông

Thanh Hoàng/VOV2